

Матюшенко Олена Іванівна,

викладач кафедри кримінального права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат наук з державного управління;

Качковський Владислав Богданович,

курсант 2-го курсу навчально-наукового
інституту №1 Національної академії
внутрішніх справ

ПРОБЛЕМА ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Злочинність існує у світі з найдавніших часів. Так само професійна злочинність існує з найдавніших часів, наприклад, грабiжницькі походи вікінгів та інших стародавніх народів у межах населеного світу стародавніх часів. Деякі дослідники схильні вважати, що організована злочинність як суспільне явище, а також її визначення як терміну виникло на початку ХХ століття. Проте насправді організована злочинність явище, яке теж існує з незапам'ятних часів. Досить згадати міжнародну торгівлю, яка існувала аж до ХІХ ст., торгівлю наркотиками на державному рівні (опіумні війни в Китаї).

Злочинність є породженням соціально-економічних умов життя суспільства та його відбитком на кожному конкретному історичному етапі розвитку. Передумовами для поширення злочинності можуть слугувати такі чинники, як: складна економічна ситуація в країні, інфляція, зниження життєвого рівня значних верств населення, недосконалість законодавства, корупція. Організована група – це групова діяльність двох або більше осіб, яка характеризується ієрархічними зв'язками або особистими відносинами, які дають змогу їх ватажкам витягати прибуток або контролювати території і ринки ,внутрішні та зовнішні, за допомогою насильства, залякування або корупції як для продовження злочинної діяльності, так і для проникнення у легальну економіку. Ознаками організованої групи є: 1) наявність декількох осіб (трьох або більше); 2) попередня їх зорганізованість у спільне об'єднання для готування або вчинення двох чи більше злочинів; 3) стійкість такого об'єднання; 4) об'єднаність злочинів єдиним планом з розподілом функцій учасників групи, спрямованих на досягнення цього плану; 5) обізнаність всіх учасників такої групи з цим планом.

Проблема організованої злочинності корисливо-насильного спрямування є предметом обговорення на найвищому державному і науковому рівнях, оскільки діяльність злочинних організацій набула надзвичайної гостроти і почала негативно

впливати на зміцнення правоохоронної практики, реалізацію прав, свобод і законних інтересів громадян. Вона становить загрозу державі, адже в структурі суспільства існують організаційно згуртовані та цілеспрямовано діючі кримінальні об'єднання. Боротьба з організованою злочинністю стає однією з найактуальніших проблем забезпечення національної безпеки. Для України організована злочинність актуалізується ще більше у зв'язку із загальною нестабільністю економічної і політичної сфери, наявністю значного підґрунтя для поширення кримінальної моралі і злочинної діяльності.

Якісні та кількісні характеристики сучасної злочинності суттєво відрізняються від злочинності попередніх років, можна навіть сказати, що це цілком нова злочинність, яка інші масштаби, певний рівень професійності, організованості, технічної озброєності тощо. Маючи значні фінансові можливості, використовуючи широкі позиції легального та нелегального ринку технічних засобів отримання та збирання інформації, злочинні угруповання намагаються активно протидіяти проведенню результативної слідчої діяльності, яка торкається їхніх інтересів. Метою такої протидії є цілеспрямована зміна процесу розслідування на користь інтересам злочинців. Для кваліфікованого її здійснення є нагальна потреба в отриманні інформації про хід розслідування, зібрані докази, заплановані слідчі дії, особисті дані про працівників, які проводять розслідування. У зв'язку з цим особливої уваги вимагає збереження слідчими органами таємниці досудового слідства. Для ефективної протидії організованій злочинності потрібно розробляти стратегії, враховуючи структурні особливості злочинних організацій і способі їх діяльності, включаючи законодавство та інші заходи держави.

Нині проблеми боротьби з організованою злочинністю залишаються ключовими в сфері правовідносин і кримінально-правової політики. Суспільство очікує ефективної і швидкої реакції держави, правоохоронних органів на зростання організованої злочинності. Це зобов'язує компетентних органів (працівників правоохоронних органів, вчених) приділяти увагу в першу чергу тим положенням у сфері боротьби зі злочинністю, які потребують правового, законодавчого, організаційного та матеріально-ресурсного забезпечення.

Список використаних джерел

1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О.М. Джужі, А.В. Савченка, В.В. Чернея. Київ. Юрінком Інтер, 2016. 1064 с.

2. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов.станом на 1 верес. 2018 року (офіц. текст). – К.:ПАЛИВОДА а.в.,-2018-264С.-Кодекси України.

2. Боротьба з організованою злочинністю та корупцією : Матеріали наук.-практ. конф. від 4–5 квітня 2000 р. Київ : РВВ МВС України, 2001. 149 с.